

BORGENSPOLICY

Beslutad av kommunfullmäktige 2012-02-06

Borgenspolicy

1. Allmänt

1.1 Inledning

Ett kommunalt borgensåtagande är ett stöd från kommunen som syftar till att stödja en icke kommunal verksamhet. Ett sådant borgensåtagande är inte någon obligatorisk eller tvingande verksamhet för kommunen. Ibland blir kommunen efterfrågad som säkerställare på grund av sin breda förankring i samhällsekonomin, där framförallt beskattningsrätten ses som en garant för kreditvärdighet. Kommunal borgen ska emellertid tillämpas restriktivt.

Efter särskild prövning kan borgen lämnas till föreningar och organisationer, som verkar inom eller för kommunen. Stöd i form av borgen får endast ges för sådan verksamhet som kommunen kompetensenligt skulle kunna bedriva i egen regi.

1.2 Syfte

Syftet med en borgenspolicy för kommunen är att vad som anges häri ska vara styrande och vägledande för kommunens beslutsfattare och handläggare i de aktuella frågorna. Avsikten är att åstadkomma en konsekvent hantering och styrning av borgensfrågor i kommunen.

1.3 Organisation

Kommunfullmäktige beslutar om ett nytt kommunalt borgensåtagande. Kommunstyrelsen beslutar om konvertering av lån med kommunal borgen inom den av kommunfullmäktige beslutade ramen.

2. Omfattning av borgensåtaganden

2.1 Borgensåtagandet syfte

För att kommunen ska göra ett borgensåtagande ska dess syfte vara att stödja verksamhet som inte bedrivs av kommunen själv, men som ur kommunalpolitisk synpunkt anses angelägen och ligger inom ramen för kommunens befogenheter. De ändamål som åtagandet gynnar ska alltså sammanfalla med kommunens egna syften och intressen. Ett kommunalt borgensåtagande får inte äventyra eller fördyra kostnaden för den egna kommunala upplåningen.

2.2 Verksamhet och ändamål – allmänna begränsningar

Kommunal borgen ska endast lämnas om ett sådant åtagande är en absolut nödvändighet för genomförandet av projekt eller verksamhet som kommunen värderar som angelägen. Det är därför viktigt att klargöra ändamål och underlag för den

verksamhet låntagaren bedriver innan borgen beviljas. Kommunal borgen får endast lämnas till förmån för:

- helägt kommunalt aktiebolag, med undantag av Haninge Bostäder. Haninge Bostäder ska lösa sitt upplåningsbehov med pantbrev som säkerhet.
- delägt kommunalt aktiebolag och då i den omfattning som står i proportion till ägandet;
- samtliga delägda kommunala aktiebolag såvitt avser säkerhet för pensionskulder/pensionsåtaganden;
- Kommunalförbund
- Föreningar och organisationer.

Borgensåtaganden för allmännyttiga ideella och ekonomiska föreningar ska företrädesvis avse förening/organisation som bedriver verksamhet som främjar kommunens invånare.

2.3 Belopps- och tidsgränser

Ett borgensåtagande ska alltid vara tydligt avgränsat såvitt avser belopp och tid samt ska alltid skrivas ned i takt med att huvudfordran amorteras/minskas.

Vid borgen till annan än hel- eller delägt kommunalt aktiebolag ska kommunens åtagande tidsbegränsas till längst 10 år. Redan ingångna åtaganden ska, vid förnyelse, om möjligt tidsbegränsas på motsvarande sätt.

För det fall kommunens borgensåtagande avser långfristiga lån ska låntagaren redovisa en amorteringsplan (rak amortering) att gälla för lånet. För föreningar/organisationer ska amortering påbörjas inom ett år. Lån kan omsättas hos olika institut, men ursprungliga amorteringsplaner, återstående löptider och belopp får inte överskridas utan en ny prövning av borgensåtagandet. Kommunens regressrätt ska skrivas in i villkoren för borgensåtagandet. Borgen för lån i utländsk valuta får inte tecknas.

3. Riskanalys/ bedömningar

En kommun har skyldighet att ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Kommunala medel ska hanteras med försiktighet. Av detta följer att stor restriktivitet ska präglade kommunens iklädande av borgensansvar.

Ett borgensåtagande innebär alltid ett risktagande. Kommunens beslut att ingå ett borgensåtagande ska alltid föregås av en noggrann analys/bedömning av den risk som borgensåtagandet medför för kommunen. Vid sådan riskanalys ska bland annat följande övervägas:

- affärsmässiga risker (innefattande låntagarens marknadsposition)
- finansiella risker (innefattande kreditvärdering av låntagaren, bedömning av låntagarens möjligheter att fullfölja sina åtaganden, bedömning av lån, låneobjekt)

och lånevillkor samt bedömning av möjlighet att finansiera objektet på annat sätt och kostnaden för alternativ finansiering).

Risikanalys ska därefter göras kontinuerligt under tiden som borgensåtagandet består och ska baseras på ett gediget ekonomiskt underlag med beaktande av bland annat arten och omfattningen av förpliktelser, förändringar i ekonomiska förutsättningar, lagstiftning, enskilda händelser m m. En riskanalys ska göras vid förnyande av äldre borgensåtaganden.

Vid borgen till kommunens helägda bolag gäller att de lån som kommunen går i borgen för begränsas till godkända långivare, låneformer och riskbegränsningar som anges i Haninge kommuns finanspolicy. För delägda bolag ska motsvarande begränsningar eftersträvas vid prövning av borgensåtagandet.

4. Riskavgift

Kommunens borgensåtaganden är förenade med kostnader och risker för kommunen som ska kompenseras genom en avgift. Avgiften ska täcka kostnader för administration, m m.

För borgensåtaganden avseende kommunens hel- eller delägda bolag och dotterbolag utgår en borgensavgift på minst 0,25 procent.

För borgensåtaganden avseende övriga parter utgår dels en engångsavgift på 1 % av borgensbeloppet vid tidpunkten för ställande av borgen om inte säkerhet som täcker borgensbeloppet lämnas. Om säkerheten inte täcker hela borgensbeloppet utgår avgift på mellanskillnaden. Därutöver utgår en årlig borgensavgift på minst 0,25 procent av kvarstående skuldbelopp vid utgången av avgiftsåret. Avgiftens storlek sätts i proportion till risken med borgensåtagandet. Avgiften betalas en gång per år i efterskott. Avgifterna ska skrivas in i borgensavtalet.

5. Säkerheter

Vid tecknande av kommunal borgen bör kommunen, om möjligt, kräva säkerhet från låntagaren/gäldenären för hela eller delar av borgensåtagandet. Säkerhet kan bland annat utgöras av:

- pantbrev i fast egendom (prövas efter förmånsläge);
- företagsinteckning;
- säkerhetsöverlåtelse av byggnad på ofri grund;
- solidarisk borgen från styrelsemedlemmar (personlig, eller annan typ av underborgen) och/eller
- intäkter från kommande bidrag.

För det fall säkerhet lämnas i form av pantbrev i fast egendom får ytterligare belåning i pantsatt fastighet som utgångspunkt inte ske utan kommunens medgivande.

Låntagare ska som ett villkor för att borgen beviljas förbinda sig att hålla de objekt och de investeringar som borgen lämnas för betryggande försäkrade under den tid som borgen ska gälla. Kommunen ska fortlöpande hållas underrättad om att försäkringen gäller.

6. Redovisning av borgen

Den kommunala redovisningen ska bland annat informera om de förpliktelser som kommunen har iklätt sig. Kommunallagen och god redovisningssed kräver att kommunen i sin årsredovisning upplyser om borgensförbindelser och övriga förbindelser. En riskbedömning av kommunens borgensåtaganden bör göras varje år i årsredovisningen. I årsredovisningen ska (med belopp) framgå de förpliktelser under borgensåtaganden som kommunen har varit tvungen att infria.

Foto: Shutterstock.com

Haninge
kommun

136 81 HANINGE 08-606 70 00 haninge.se